

۲۰۱۹/۰۴/۳۰

فہیم امین

نخستین روز برگزاری لویہ جرگہ؛ از پگاہ تا بیگاہ

صبح نهم نور رنگ دیگری دارد. جاده‌های کابل خالی، بازارها خفته و شماری از باشندگان این شهر قرنطین شده اند. تدابیر امنیتی، حالت دیگری را در برخی از جاده‌ها به نمایش گذاشته است؛ گشت و گذار در این جاده‌ها ممنوع اعلام شده است. باشندگان کارته پروان، چهار راهی قمبر و جاده سیلوی مرکزی برای عبور از این مسیر نیازمند اجازه نیروهای امنیتی اند. نه تنها باشندگان این گوشه شهر، بلکه بیشترین قسمت‌های شهر برای برگزاری «لویہ جرگہ مشورتی صلح» قرنطین شده اند.

مسوولان وزارت امور داخله دلیل چنین تدابیر امنیتی را مصونیت شرکت کنندگان «لویہ جرگہ مشورتی صلح» عنوان کرده میگویند، به اندازه کافی نیروی مسلح را برای تامین امنیت شرکت کنندگان این اجلاس گماشته اند. شرکت کنندگانی که آمار شان به سه هزار و ۲۰۰ تن می رسد. آنچنانی که مسوولان برگزاری این جرگہ مشورتی گفته اند، این شرکت کنندگان از همه ولسوالی‌ها و روستاهای کشور برای مشورتدهی به حکومت گردهم آمده اند.

بر اساس فرمان شماره ۱۶۲ رییس جمهور غنی که در بیستم حوت سال گذشته صادر شد، قرار است شرکت کنندگان این جرگہ خطوط سرخ جمهوری اسلامی افغانستان، جهت و چارچوب مذاکره با گروه طالبان را مشخص بسازند و با این اقدام یک «اجماع ملی» در پیوند به صلح ایجاد شود. با این حال، قرار است شهر کابل برای سه روز دیگر نیز حالت نیمه نظامی را داشته باشد.

مسوولان وزارت امور داخله میگویند، دکان‌های نزدیک به خیمه لویہ جرگہ تا پایان اجرگہ مشورتی صلح، بسته خواهند ماند و موترهای باربری اجازه ورود به دروازه‌های کابل را در این مدت نخواهند داشت.

با این حال، مسوولان اتاق‌های تجارت میگویند، درحال حاضر بیش از دوهزار موتر حامل کالای تجارتی به علت برگزاری لویہ جرگہ مشورتی صلح در دروازه‌های ورودی کابل متوقف اند.

این در حالی است که نخستین روز برگزاری لویہ جرگہ مشورتی صلح، روز دوشنبه، نهم نور آغاز شد. جرگہ ای که از سوی یازده نامزد ریاست جمهوری، شماری احزاب و چهره‌های سیاسی تحریم شده است. اما با وجود این تحریم‌ها و مخالفت‌ها این جرگہ قرار است در محوطه پولی تخنیک کابل، برای سه روز دیگر نیز برگزار باشد.

همچنان نیروهای امنیتی ایست های بازرسی را در سراسر جاده های این شهر بر افراشته اند. تنها از پل هوایی کوته سنگی تا نزدیکی پولی تخنیک کابل، دست کم سه محل کنترل وجود دارد؛ هریک به نوبت خود مانع رفت و آمد عابران می شوند. علاوه بر این، دکان های نزدیک به پولی تخنیک کابل در مربوطات ناحیه پنجم، تا پایان این جرگه مشورتی در روز جمعه مسدود خواهند ماند.

با آنکه بیش از دوصد و پنجاه خبرنگار و یا کارمند رسانه ای برای پوشش مستقیم این جرگه مشورتی صلح رهسپار خیمه لویه جرگه اند، اما نیروهای امنیتی طبق هدایت وزارت امور داخله آنها را به سوی هتل انترکانینتال در گردنه باغ بالا سوق می دهند. برای خبرنگاران اجازه ورود به این خیمه داده نمی شود تا مستقیم شاهد صحنه باشند. هرچند پس از مراسم افتتاح این جرگه شماری از عکس برداران به داخل خیمه لویه جرگه برده شده اند، اما طبق برنامه از پیش طرح شده، اجازه صحبت با شرکت کنندگان را ندارند.

محمد اشرف غنی رییس جمهور، محمد عمر داوودزی مسوول کمیسیون برگزاری لویه جرگه مشورتی صلح و عبد رب الرسول سیاف تنها سه سخنران نخستین روز این نشست اند. یک مرد و یک خانم که صدای اعتراض شان را هنگام سخنرانی رییس جمهور غنی و آقای عبد رب الرسول سیاف بلند کردند، از خیمه لویه جرگه بیرون کشیده شدند.

با این حال، «نی» حمایت کننده رسانه های آزاد افغانستان با نشر خبرنامه ای خاموش ساختن اعتراض کنندگان این اجلاس را خلاف مولفه های آزادی بیان عنوان کرده است. خبرنامه این نهاد به نقل از عبدالمجیب خلوتگر، رییس اجرایی نی آورده است که «بر اساس ماده ۳۴ قانون اساسی که آزادی بیان را تضمین کرده، هیچ کسی حق ندارد صدای اعتراض مردم را خاموش کند و مردم کشور را از این حق قانونی شان محروم سازد.»

شاه حسین مرتضوی، معاون سخنگوی رییس جمهور اما ابراز نظر در جریان سخنرانی های رییس جمهور را کسب شهرت عنوان کرده است. معاون سخنگوی رییس جمهور در صفحه فیس بوکش نوشته است: «بهتر است بین سرحد آزادی بیان و حق اظهار نظر با اخلال برنامه به هدف سیاسی تفاوت قائل شویم.» او همچنان از شرکت کنندگان خواسته است که در چنین جلسات نباید نظم را برهم بزنند.

از سویی دیگر قرار بود در نخستین روز کاری، شرکت کنندگان هیات اداری این جرگه مشورتی صلح را برگزینند، اما به دلیل اعتراض شرکت کنندگان هیات اداری این جرگه مشورتی گماشته نشد. آنچنانی که شرکت کنندگان این جرگه می گویند، مسوولان برگزاری لوی جرگه مشورتی قصد داشتند عبدالرووف ابراهیمی رییس پیشین مجلس نمایندگان، فضل هادی مسلمیار رییس مجلس سنا، حبیبه سرابی معاون شورای عالی صلح و آقای عبدالرووف انعامی را به عنوان اعضای هیات اداری این جرگه برگزینند، اما شرکت کنندگان مخالفت کردند و در پی آن نشست دیروزی برهم خورد. قرار است امروز این هیات اداری تعیین شوند.

یکی از شرکت کنندگان این جرگه در اعتراض به انتصاب هیات اداری از سوی مسوولان برگزاری جرگه مشورتی صلح، گفت: «من قربانی جنگ هستم و اینجا برای شرکت در یک جرگه فرمایشی نیامده ام.» به گفته این شرکت کننده، چهره های مطرح از ولایت ها و ولسوالی های کشور گرد هم آمده اند و «نیاز دیده نمیشود که چهره های نزدیک به حکومت، رهبری و عضویت هیات اداری این جرگه را به دست آورند.»

نخستین جلسه لویه جرگه مشورتی صلح، پس از انتصاب عبد رب الرسول سیاف به عنوان رییس این جرگه مشورتی صلح از سوی رییس جمهور غنی، پایان یافت.

اعتراضات نسبت به برگزاری این جرگه اما هنوز هم پا بر جا است. از میان ۱۸ نامزد ریاست جمهوری، ۱۲ دسته انتخاباتی به شمول عبدالله عبدالله رییس اجرایی حکومت وحدت ملی، لویه جرگه مشورتی صلح را غیر قانونی خوانده گفته اند که برگزاری این جرگه مشورتی در تناقض با تلاش های صلح جویانه است. محمدحنیف اتمر، محمد شهاب حکیمی، نور رحمان لیوال، عنایت الله حفیظ، ابراهیم الکوزی، حکیم تورسن، فاروق نجرابی، فرامرزتمنا، شیدامحمد ابدالی، احمدولی مسعود، نورالحق علومی و رحمت الله نبیل ۱۲ نامزدی اند که این جرگه مشورتی را تحریم کرده اند.

همچنان ۱۳ حزب و بیش از ۴۵ چهره سیاسی کشور به شمول حامد کرزی، رییس جمهور پیشین، گلبدین حکمتیار، انوارالحق احدی و صلاح الدین ربانی وزیر خارجه از کسانی اند که با برگزاری این نشست مخالفت کرده اند. گروه طالبان نیز ضمن مخالفت با برگزاری لویه جرگه مشورتی صلح این نشست را نمایشی خوانده اند. رییس جمهور غنی اما، این جرگه مشورتی را در انعکاس دیدگاه نمایندگان مختلف مردم برای مذاکره با گروه طالبان مهم عنوان کرده است.

هم چنان رییس انتصابی لویه جرگه مشورتی صلح می گوید، کسانی که جرگه مشورتی را تحریم کرده اند مخالف برقراری صلح در کشور نیستند؛ بلکه به گفته او، آنها در باره شیوه های برقراری صلح دیدگاه های متفاوتی دارند. عبدبالرسول سیاف، رییس انتصابی لویه جرگه مشورتی صلح از تحریم کنندگان لویه جرگه خواست تا در مراسم پایانی این نشست حضور یابند و دیدگاه های شان را در باره روش صلح ارایه کنند.

